

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXV. évfolyam

Subotica, KEDD, 1924 február 12.

42. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délben
TELEFON SZÁM: Kiadóhivatal 8-58. Szerkesztőség 5-10

Előfizetési ár negyedévre 135 dinár

SZERKESZTŐSÉG: Kralja Aleksandra ulica 4. sz. alatt
Kiadóhivatal: Kralja Aleksandra ulica 1 (Leibach-palota)

A bácsalmási preló

A *Bácsalmási Napló* tegnapi számában rövid hír huzódott meg a bácsalmási prelóról. A Magyarországon fekvő Bácsalmás bunyevác lakosai prelót tartottak, amelyen *kizárólag* bunyevác dalokat énekeltek s *kizárólag* szláv táncokat táncoltak. A prelón résztvettek a község magyar vezetői is, akik zavartalan kedélyességgel vettek részt a magyarországi bunyevác-ság ünnepén.

Amikor a csongrádi becstelen bombamerénylet után bombát dobáltak abba a maribori bálterembe, ahol a németek akartak bálát rendezni, amikor bomba robbant az egyik noviszadi magyar lap szerkesztőségébe, — ime a magyarországi példa hatása, volt rá a gyorsan megnyugodni és megnyugtatón akaró felelet. Ugy hisszük, nemcsak a politikai okosság, de az ildomosság is azt kívánja, hogy a külföldi példák után ne csak akkor induljunk el, amikor csak fejeket kell beverni s bombákat kell dobálni, hanem akkor is, amikor békére, megértésre, az egymás mellett élő népek testvéri egyetértésére buzdítanak a külföldi példák. Az tagadhatatlan, hogy Magyarországon a nemzetiségi kérdésben vallott hivatalos felfogás szinte fölmérhetetlen haladást tett az uralmi monopoliumtól a demokrácia követeléseinek megvalósítása felé. Ne keressük, hogy a megértés útjára a bölcs belátás, vagy a viszonyok kényszerítő ereje terelte-e a magyar politikát. Aki jogokat kap, akinek kultúrterkevéit kielégítik, akinek részére iskolákat alapítanak, akiknek elismerik azt a jogát, hogy, az anyanyelvükön nyújthassák be a hatóságokhoz beadványaikat és a közigazgatási hatóságok előtti tárgyalásokon az anyanyelvüket használhassák, azoknak mindegy, hogy szerződéses rendelkezések, vagy a multak hibáinak belátása s a jóvátételre való törekvés adtak-e nekik iskolákat, jogegyenlőséget s az anyanyelv használatának korlátozás nélküli jogát.

Sokszor esett már arról szó s szinte kezd már közhellyé válni, hogy a magyarság kisebbségi harca azért erőtlenség, azért nem tud szárnyra kapni, azért nem találja meg az eredményre vezető utakat és módszereket, mert a magyarság soha kisebbségi politikát nem folytatott s a ma élő generációnak kell *elkezdeni* azt a munkát, amihez a többi kisebbség örökölte az előtte járt generációk tapasztalatait, szívósságát, jártasságát s tradícióját. Ez a megállapítás azonban az igazságnak csak félarcát mutatja meg. Arra is rá kell mutatni, hogy amennyire a magyar kisebbségek nem születtek

be a kisebbségi sorsba, épúgy a mai uralom részesei sem uralmon lévőknek születtek. A meg nem értésnek tehát nem csak az az akadálya, hogy az *első generáció* vivja meg kisebbségi küzdelmét, hanem az is, hogy az *uralmon lévők első generációja* áll vele szemben. Az az első nemzedék járatlan tapasztalatlan, nincs benne szívósság s nincs, mert nem is lehet kisebbségi politikai iskolázottsága. Ez az első nemzedék viszont még türelmetlen, még még mindig az első berendezkedés izgalmától lázas, még nem tud jóhiszemű lenni, „ha zörren levél, poroszlót jönni vél” s még — sok a felejtetni valója. *Két első generáció* áll tehát egymással szemben s annak a sok meg nem értésnek és sérelemnek, amitől kölcsönösen hangosak a panaszközvetések, ebben az egyénektől független, körülményben kell

egyik leghatályosabb tényezőjét keresni.

De ahogyan a magyarországi hivatalos politika meg tudta találni, mert meg kellett találnia azt az utat, ami a nemzetiségekkel való mostoha bánásmódtól a nemzetiségek egyenjogúsításáig, a szolgabírák és főkapitányok ostoba, botor és rövidlátó baklövéseitől a bácsalmási prelón való részvételig vezetett el, át fog menni ezen a fejlődésen minden kormányzat, amikor meg fogja szokni azt a ma még izgatott és nyugtalan újdonságot, hogy kisebbségei vannak. Azoknak, akik — mindakét oldalán — a békének, a türelemnek, az emberiségnek az igazi demokráciának uralmát szeretnék életrehívni, az a kötelességük, hogy minden tőlük kitelhető módon sietessék, gyorsítsák a józan belátásnak ezt az amúgy is föltartóztatlan menetét.

Technikai akadályok késleltetik a községi választásokat

A belügyminiszter nyilatkozata a parlamentben

Beogradból jelentik: A parlament hétfői ülését délelőtt fél tízkor nyitotta meg *Jovanovics* Ljuba házelnök. Napirend előtt *Vučics* belügyminiszter válaszolt néhány régebben hozzá intézett interpellációra. Először *Moszkovljevic* földművespárti képviselőnek az időközben megszűnt *Glasnik* című lap elkobzása ügyében beterveztett kérdésére válaszolt a miniszter. Kijelentette, hogy az elkobzásnak az volt az oka, hogy a *lap a dinasztit belekeverte a napi politikába*.

Moszkovljevic viszontválaszában kijelenti, hogy nincs megelégedve a miniszter válaszával. A lapot szerinte azért kobozták el, mert *támadta Strandmann beogradi orosz követet, aki közönséges kalandor és mint a halott cár képviselője szerepel Beogradban. A kormány évenként 2.400.000 dinárt bocsát a követ rendelkezésére. A Glasnik elkobzásának Moszkovljevic szerint az is az egyik oka volt, hogy ez az újság cikksorozat kezdett a szalonikii perről.*

Vučics belügyminiszter *Moszkovljevic*nek arra az interpellációjára, hogy *miért nem írják ki a tartományi választásokat, kijelenti, hogy ennek technikai és közigazgatási akadályai vannak. Attól féltem, — mondja a belügyminiszter, — hogy a törvény gyors végrehajtása zavart fog előidézni a közigazgatásban. Ezért fokozatosan vezet be a tartományi közigazgatást. A tartományi választásokat az egész országban egy időpontban*

fogják majd megtartani.

Moszkovljevic a miniszter választását nem veszi tudomásul.

Vučics belügyminiszter ezután *Popovics* Gyoka demokrata képviselőnek három kérdésére adott választ különböző Szerbiában történt hatósági visszaélés ügyében, majd áttértek a költségvetési vita folytatására.

Markovics Péro demokrata élesen támadja a belügyminisztert, aki szerinte *fedezte a rendőrhatalóságok minden erőszakoskodását. Ez a háború előtti Szerbiában nem volt lehetséges. A költségvetési év megváltoztatásával a kormány megsértette az alkotmányt. Hivatkozik a radikálispart forradalmi jellegű programjára és multjára, amelytől a part eltávolodott. A mai többség mindent jóváhagy és a radikális klub egyedül *Pasic*s utasításai szerint dolgozik. Kritizálja a központi igazgatásról szóló törvényjavaslatot. Az ország kormányzására tíz miniszteriumot is elegendőnek tart. Az állami szolgálatban, különösen a rendőri állásokban nagyon sok kvalifikáció nélküli ember ül. Követeli a rokkantkérdés sürgős megoldását. Megemlíti a *Markovics* Lázár volt igazságügyi miniszter ellen fölmerült vádakait és azt mondja, hogy *Rankovics* csak a pártfegyelem miatt hagyták cserben hivi ebben a kérdésben. A költségvetést nem fogadja el.*

Dodics és *Alexics* radikális képviselők ezután személyes kérdésben szólaltak fel és tiltakoztak

Markovics Péro azon állítása ellen, mintha *ők Rankovics*szal szemben nem jártak volna el helyesen *Markovics* Lázár ügyében.

Utánuk maga *Markovics* Lázár volt igazságügyminiszter tett rövid nyilatkozatot, amelyben kijelentette, hogy ügyét a radikális part megvizsgálta és védelmének meghallgatása után teljesen igazolta őt. Az ellene benyújtott vádindítvány szerinte nem egyéb, közönséges pártpolitikai hajszánál. Emelt fővel lépne bármilyen pártatlan forum elé, ha politikai barátai ezt szükségesnek tartanák.

A délszláv válság a reakció válsága

Dimitrijevic Mita radikális képviselő ezután a költségvetés mellett szólalt fel és az egyes tételek helyességét bizonyította. Majd rátért általában a *délszláv válságra* amely szerinte a reakció krízise. Olyan államot követel, amelyben a szerbek, horvátok, szlovének és bolgárok egyesüljenek a Szávától és Dunától délre eső területen. Tiltakozik az ellen, hogy a szerbek és horvátok között tárgyalások folyjanak, mert szerinte csak megbeszélésekről lehet szó. Megállapítja, hogy *Macsek* és *Krusevic* azzal a tudattal utazhattak vissza Zagrebbe, hogy *negatív politikával nem lehet eredményt elérni. Maga is üdvözölni fogja a Radics partú képviselőket a parlamentben, de csak abban az esetben, ha bevonulásuk más indokból történik, mint a mostani.*

Ezután az elnök bejelentette, hogy az illetékes bizottság beterveztette jelentését a fiumei konvenció ratifikálása ügyében. Az ülés háromnegyed egykor ért véget. A holnapi ülésen folytatják a költségvetési vitát.

A központi igazgatásról szóló törvényjavaslat

A törvényelőkészítő bizottságnak a központi igazgatásról szóló törvényjavaslatot tárgyaló albizottsága hétfőn délután ülést tartott, amelyen befejezték a törvényjavaslat részletes tárgyalását és azt változatlanul elfogadták, kivéve a második pontot, amelyben a törvényelőkészítő bizottság plenuma fog dönteni.

A pénzügyi bizottság ülése

Beogradból jelentik: A pénzügyi bizottság hétfőn ülést tartott, amelyen több hitelt szavazott meg. Így a közlekedésügyi miniszterium részére 36 millió dinár hitelt vasutépítési célokra, az államvasutak jövedelmének feleslegéből, a földművelésügyi miniszterium részére pedig 330.000 dinárt egy Délszerbiában fölláttandó bakteorológiai intézet céljára.

Bonyodalma a subotikai vásárcsarnok körül

Küldöttség Jurics képviselőnél

Néhány héttel ezelőtt Szubotica város tanácsa a vásárcsarnok felépítése kérdésében anketra hívta össze a piaci árusokat. Az anketán közölték a megjelentekkel, hogy a vásárcsarnok felépítéséről szóló határozatot a belügyminisztérium jóváhagyta és így a tervet a város meg fogja valósítani. Felhívták a piaci árusokat, hogy ha a vásárcsarnokban árusítóhelyet akarnak kapni február 15-éig jelentkezzenek a városi takarékpénztárban, ahol a reájuk eső építési költség egy részét le kell fizetniük.

Az anketát után megkezdődött a jelentkezés, azonban nagyon gyér számban. Többnyire olyanok jelentkeztek árusítóhelyért, akik eddig nem foglalkoztak piaci árusítással és az árusítóhelyet is csak azért akarják megszerezni, hogy a vásárcsarnok felépítése után jó áron beadhassák. A tulajdonképpeni piaci árusok közül alig jelentkeztek néhányan.

A hentesek, akiknek támogatására a legjobban számított a város ellenmozgalmat szerveztek és küldöttségileg felkeresték Jurics Márkó országgyűlési képviselőt, akit arra kértek, hogy a városi tanácsnál lépjen közbe a vásárcsarnok tervének elejtése érdekében. Amikor Jurics Márkó kijelentette a küldöttség előtt, hogy a vásárcsarnok felépítése közérdek, a hentesek azt válaszolták, hogy ők csak az esetben támogatják a várost a terv megvalósításában, ha a város előleget a felépítési költségeket, amit ők a felépítés után kisebb évi részletekben letörlesztenek.

A városi tanács reméli, hogy a kevés érdeklődés ellenére is legalább ötven pavilont fel tud építeni, amelyekben ködülbelül kétszáz piaci árust lehet elhelyezni.

Sakktorné öt országon keresztül

Három hónap alatt harmincöt városban játszott Kosztics Boris

Három hónapos középeurópai körutjáról most tért vissza Jugoszláviába Kosztics Boris, a vrsaci származású világhírű jugoszláv sakkmeister, aki száznál több szimultán-verseny után vasárnap délután teljesen friss kondícióban vett részt huszonkét ellenféllel szemben a Szubotikai-Sakk-Kör csoportversenyén.

November 8-ika óta volt köruton Középeurópa országaiban Kosztics sakkmeister, amely idő alatt öt ország harmincöt városában ezernél több ellenféllel játszott, mindenütt teljes sikerrel és fölényes győzelmekkel.

Először Romániába ment a fiatal jugoszláv sakkmeister, ahol minden nagyobb városban szimultán mutatványt rendezett. Ezután Lengyelországban Lemberg, Lublin, Lodz, Varsó, Vilna, Lettorszában Dvinszk és Riga, Litvániában Kovno, ismét Lengyelországban Zoppot, Pozen, Kattowitz, Krakó, ezután Danzig szabad város, végül Csehszlovákiában Märisch-Ostrau, Prossnitz, Olmütz, Ungvár, Munkács, Eperjes és Kassa került sorra.

Érdekes utjáról Kosztics elmondta, hogy a legszebb kulturéletet és a sakk iránt a legintenzívebb érdeklődést Erdélyben és Csehszlovákiában tapasztalta. Az ismert mesterek közül Kolozsváron dr. Bródyval, Varsóban Przepiorka, Flammberg és Lovcki lengyel sakkmeisterekkel játszott, mindenütt győzelemmel. A legfejlettebb sakk-kultúrát, a legjobb amatőrjátékosokat Kassán találta. Elmondta, hogy Litvániában feltűnően sok a zsidó,

akik a zsidó zsargonnyelvet használják. Kovnóban sakk-előadásait ő is jiddis-zsargonnyelven tartotta, amely nyelvet a sakkmeister még Amerikában tanulta meg.

Középeurópai útja után most világméretű utra készül Kosztics Boris.

A jugoszláv sakkmeister, — amint elmondta, — még a nyáron megállapodott az ausztráliai és újzelandi Sakköderációkkal egy féleves ausztráliai turné tekintetében. A két sakk szövetség Koszticsot egy fél éves előadás-sorozatok és szimultán-játszmák megtartására szer-

ződtette ezer angol font fizetéssel. Az ausztráliai sakköderáció husz egyesületében és az újzelandiak 78 sakk-körében fog a hat hónap alatt előadásokat tartani.

A háromhónapos turné után most egy hónapi pihenő ideje lesz Koszticsnak, amely időt otthonában, Vrsacon fog eltölteni. Onnan március elején utazik Londonba, ahol március 14-ikén hajóra száll és átutazik Ausztráliába.

Ausztráliai előadásai után körülbelül egy évre Amerikába megy úgy, hogy csak két év múlva fog visszatérni Jugoszláviába.

Megzavarták Bethlen miniszterelnök kaposvári beszédét

Kormányzósértés miatt letartóztatták az egyik közbeszólót

Budapestről jelentik: Gróf Bethlen István miniszterelnök a kaposvári Turul-szálló nagytermében — ahol gróf Hoyos Miksa kaposvári képviselő beszámolóját tartotta — nagy beszédet mondott a demokráciára való fokozatos áttérés szükségességéről. A miniszterelnök hangsúlyozta, hogy az ország intézményeit, sőt alkotmányát is át kell alakítani ilyen értelemben, de sem a királyság, sem a főrendiház intézménye nem szüntethető meg véglegesen. Kijelentette Bethlen, hogy szükség van a szabadságjogok fokozatos visszaállítására is, de ugyanakkor heves támadást intézett a magyar nemzetgyűlés ellen, amely szerinte csak fecseg és úgy örül, mint egy üres malom, amikor a szabadságjogok teljes helyreállítását követeli.

Magyarország — mondotta Bethlen miniszterelnök — csak külföldi erők segítségével képes saját erejét visszakaporni. Természetes, hogy takarékoskodni kell az államháztartásban...

Amikor a miniszterelnök beszédjének ehhez a részéhez ért, a terem sarkából a hallgatóság egyik tagja süvöltő hangon közbeszólt:

— A kormányzót udvartartás! A miniszterelnök, aki pedig rutinos szónok és a legviharosabb parlamentári üléseken sem szokta nyugalmat elhagyni, meghökkenve és idegese pillantott abba az irányba, ahol a közbeszólót hívei és a detektívek nyomban közrefogták, majd te-

nyeréből tölcserít formálva füle elé, indulatosan megkérdezte:

— Tessék? Hangos bojtány keletkezett, rendőrök nyomultak be a terembe és igazolatlanul kezdték a jelenlevőket. Amikor Bethlen megismételte kérdését, egyik budapesti detektív, miközben a közbeszólót az ajtó felé lökdöste, szolgálatkészén visszakiáltott:

— Károlyi Miska kellene neki! Bethlen közben visszanyerte lélekjelenlétét és folytatta beszédét: — Azt hallom, hogy valaki kormányzót udvartartásról beszél. Nincs udvartartás, mert a kormányzó nem király, hanem Magyarország kormányzója.

A gyűlés közönsége erre a kijelentésre éljenezni kezdte a kirdlyt. — Könnyű a kormányzó tekintélyét lejáratni, — folytatta Bethlen — de mondja meg a közbeszóló, hogy ha sikerülne neki, kit állítana a helyébe?

A közbeszóló, egy magas, barnaruhás fiatalember, nem válaszolt erre a kérdésre, mert a rendőrök kicipeltek a teremből és bevitték a kaposvári rendőrkapitányságra, ahol megállapították, hogy Papp Sándor kéthelyi molnár, tartalékos alhadnagy a közbeszóló fiatalember. Kihallgatása során előadta, hogy megdöbbenéssel zavarta meg közbeszólásával a gyűlést.

Ezután az incidens után Bethlen zavartalanul folytathatta beszédét, amelyet rövidesen be is fejezett.

A Magyar Párt kilép a passzivitásból

A legközelebbi választásokon a párt önálló listával vesz részt — Sántha György dr. nyilatkozata a választói névjegyzékek kiigazításának eredményéről és a szláv pártoknak a magyarság közötti agitációjáról

A választói névjegyzékek kiigazítása mindenütt befejeződött. A kiigazított névjegyzékek a törvényes kéreknél vannak hitelesítés végett. A jugoszláviai magyarságra nézve elsőrangú fontosságú kérdés, hogy milyen eredményekre vezetett a névjegyzék-kiigazítás, mert ettől függ, hogy a politikai jogaiból eddig kirekesztett magyar kisebbség gyakorolhatja-e politikai jogait.

A Bácsmegyei Napló munkatársa ebben a nagyfontosságú kérdésben dr. Sántha Györgyhez, a Magyar Párt országos elnökéhez fordult felvilágosításért, aki a választói névjegyzékek kiigazításának eredményéről a következőket mondotta:

— Hogy a választói névjegyzékek hivatalból való kiigazítása alkalmával a magyarokat milyen számban vették fel a választói névjegyzékbe, arról csak a törvényes hitelesítés megtörtéte után fogunk tiszta képet alkothatni. Annyit azonban már most meg lehet állapítani, hogy ezuttal legtöbb helyen a magyar választók legnagyobb részét felvették a választói névjegyzékbe.

Elsősorban Szuboticát kell kiemel-

nem e tekintetben, ahol a hatóság a választói névjegyzékeket a törvény előírásának szemmel tartásával igazította ki. Ennek ellenére azonban Szubotican se vettek fel minden bejelentett és választói jogosultsággal bíró magyar szavazót a névjegyzékbe és itt is elég nagyszámra rug a különféle okokból kihagyott magyar választók száma.

— Sokkal súlyosabb azonban a helyzet vidéken, ahol egyes hatóságok ismét kihagyták a magyar választók tömegeit a névjegyzékből. Így például Topolán összesen kilencszáz és egynehány választót vettek fel a névjegyzékbe és mintegy ezer magyar választót ismét kihagytak a választási listából. Még rosszabb a helyzet Staramoravicán, ahol a községi jegyző egyáltalán nem akart szóba állni a jelentkező magyar választókkal. Általában tehát meg lehet állapítani, hogy a magyar tömegek még nincsenek teljes számban a választói névjegyzékben,

de a helyzet mindenestre lényegesen javult és legalább annyit elérünk, hogy a magyarság egy tekintélyes része végre politikai jogainak

birtokába jut — ha csak időközben nem történik még valami törvénytelenesség, amit azonban nincs okunk ficitételezni

Arra a kérdésünkre, hogy a választói névjegyzékek hivatalból való kiigazításának eredményei után a Magyar Párt továbbra is passzivitásban szándékozik-e maradni, vagy pedig részt fog venni a legközelebbi választásokon, Sántha György dr. a következőket mondotta munkatársunknak:

— A passzivitás nem lehet cél, csak olyan kényszerhelyzet, amely elé a múlt választások előtt a névjegyzékek összeállítása alkalmával elkövetett törvénytelenések állítottak bennünket. Bár még most is sok sérelmünk van a lajstromok hivatalból való kiigazításával kapcsolatban, mégis

szó sem lehet arról, hogy a Magyar Párt továbbra is passzivitásban maradjon.

Hogy a Magyar Párt ma már milyen tekintélyes tömegekre támaszkodhatik, annak legjobb bizonyítékát most láttuk, amikor a magyarok ezrével jelentkeztek a párt iródaiban összeírás céljából.

— De nem becsülük le a részben már választójogához jutott magyarság politikai erejét a szláv partok sem. Erre vall, hogy úgy a radikális, mint a bunyevác-sokacpárt az utóbbi időben mind erősebb agitációt kezd kifejtetni a magyarság között a magyarok közötti községekben, bizonyos azonban, hogy minden eredmény nélkül. A szélesebbkörű agitációt legközelebb már megkezdjük mi is és ha a tartományi és községi választásoknál esetleg kooperálni is fogunk más párttal,

a legközelebbi országos választásokon a Magyar Párt már minden esetre önálló listával vesz részt.

Ha ugyanis a magyar választók még mindig jelentékeny részének a lajstromból való kihagyása miatt esetleg nem is szerezhetünk a magyarság számarányának megfelelő számú mandátumot, a célunk mégis az, hogy a magyarságot parlamentári képviselőhöz juttassuk, mert csak így vehetjük fel eredményesen a harcot.

Sántha György dr. nyilatkozata bizonyára élénk visszhangot fog kelteni politikai körökben, mert a Magyar Párt elnöke most jelenti be először, hogy a párt a passzivitásból való kilépéssel új irányt szab politikájának.

Nagy tűz pusztított a novisadi Reisz-gyárban

A gyár asztalosműhelye porrá égett

Noviszadról jelentik: Az önkéntes tűzoltók vasárnap bált rendeztek a Sloboda nagytermében. A derék önkéntes tűzoltók javában ropták a táncot, amikor úgy éjfél után valaki elkialtotta magát a teremben:

— Tűz van. Ég a Reisz-gyár! Az önkéntes tűzoltók először azt hitték, hogy rossz tréfa az egész, később azonban, amikor a hirtőző a legkomolyabban állította, hogy valóban ég a gyár, otthagyták a bált és nagy sietve kivonultak fecskendővel és egyéb felszereléssel, a helyszínre. A gyár akkor már hatalmas lánggal égett, az egész tetőt beütötte a tűz, amely a közelben levő lakóházakat is veszéllyel fenyegette. A tűzoltók kemény munka után hajnali háromra lokalizálták a tüzet. A gyár asztalosműhelye, ahol, mint megállapították a tűzkeletkezési porrá égett. A többi épületrészeknél azonban csak a tetőzetben esett kár.

A tűz több mint fél millió dinár kárt okozott a vállalatnak, melynek nagyrésze biztosítás révén megtérül.

Csütörtökön befejezik a jugoszláv-román határrendezés első részét

Márciusban adják át Zombolyát

Becskerekéről jelentik: A bánáti jugoszláv-román határrendezést csütörtökön fejezik be. A határkiigazítások jelenleg a karagyerovói hídnál folynak. A bizottságok csütörtökön érnek a Dunához, ahol a határrendezés első része befejeződik. A határrendezés befejezése után a határmegállapító bizottságok Beogradba, illetve Bukarestbe utaznak, ahol munkájukról jelentést tesznek kormányuknak.

A második zóna, amelybe Zombolya is tartozik, csak március elején kerül kiürítésre és ezt a munkát a határmegállapító bizottságoknak március 24-ikéig kell elvégezniük. A második zóna kiürítésére vonatkozólag a határmegállapító bizottságok tagjai a napokban értekezletet tartanak Zombolyán, amelyen Temes-Torontálmegye kiküldöttjei is részt vesznek. Az értekezleten a kiürítés sorrendjét fogják megállapítani. A második zónába esik Zombolya, Stari-Béba és Jan községek, amelyek jugoszláv részről átadásra kerülnek. Ezzel egyidejűleg pedig a román hatóságok Módos és Párdány községek kiürítését kezdik meg, amelyek a határegyezmény szerint jugoszláv fenhatóság alá kerülnek.

A francia tömegek eltávolodtak Poincaré külpolitikájától

Az angol munkáspárt párisi kiküldöttjének nyilatkozata

Párisi tudósítónktól

Páris, február.

David Blaked alsóházi képviselő, a munkáspárt megbízásából jött Párisba, hogy baloldali francia politikai körökben puhatolozzék az új angol kormány terveinek hatásáról.

David Blakednek a másodrangú Hotel Havana negyedik emeletén van szerény szobája. Francia szak szervezeti emberekkel érintkezik és naphosszat a demokráta polgári pártok vezetőivel folytat magánjellegű tanácskozásokat. Meglátogatta vidéki nyaralójában Cailleaux-ot is, akivel hét óra hosszat tárgyalt. Beavatottak szerint ma ő tölti be az angol munkáspárt egyik legnehezebb posztját, mert az angol kormány francia külpolitikája az ő jelentéseire igazodik.

Kényelmes amerikai íróasztal mellett kibontott, megvörösöseruzott újsághalmazok között ült David Blaked, amikor meglátogattam. Íróasztalán a meggyilkolt Jaures dedikált fényképe gyászkeretben.

— Párisi tartózkodásom nem hivatalos — felel kérdésemre — még csak nem is félhivatalos. Hogy úgy mondjam, az angol munkáspárt felderítő járőre vagyok.

— A francia munkáspárt és a túlzó sovíniszták érthető idegességel fogadták kormányrajutásunkat. Ezzel szemben örömmel állapítom meg, hogy a francia nép óriási rétegei szimpátiával, sőt lelkesedéssel figyelik az új angol kormány működését. A hispolgárság és kisparaszt-ság újságja mind a legnagyobb megértés hangján írják az új alapokra fektetett angol külpolitikáról. Ez mindennél világosabb bizonyossága annak, amit mi már régen tudunk és hirdettünk, hogy a francia tömegek messze eltávolodtak attól a francia külpolitikától, amelynek alapja a versaillesi, sevres-i és trianoni békeszerződések revízió nélküli végrehajtása.

— Mi a francia kormány álláspontja az új angol külpolitikával szemben?

— Poincaré várakozó álláspontra helyezkedik. A mi utunk tiszta és világos: gyökerében kell megsemmisíteni egy új világháborúnak még a lehetőségét is. Ha a békeszerződés-

sek revízió nélkül csak tíz esztendőig megmaradnának, akkor Európa tíz év múlva a végpusztulás képét mutatná.

— Az angol munkáspárt színtársai szerint mennyi ideig tarthatja magát a Macdonald-kormány?

— Ez a munkáspárttól függ legkevésbé. Most minden attól függ, hogy az úgynevezett »győztes« állá-

moknak lesz-e elég belátásuk, hogy a kétes értékű győzelemnek látszat-eredményeit feláldozzák a tényleges és remélhetőleg most már végleges békének — tehát az igazi győzelemnek oltárán. A munkáspárt minden energiáját latbaveti, hogy az öngyilkos mámorpolitikát még idejekorán kiegyensúlyozza a realitások és a józanság politikájával.

Garami és Peidl az angol miniszterelnöknél a magyar kölcsön feltételeiről tárgyaltak

Badapestről jelentik: A bécsi Morgen hétfői száma londoni távirat alapján közli, hogy Macdonald angol miniszterelnök vasárnap délelőtt kihallgatáson fogadta Peidl Gyula és Garami Ernő szociáldemokrata vezéreket. A kihallgatáson magyar politikai és gazdasági kérdésekről volt szó. Macdonald a magyar szocialisták vezéréivel azokról a feltételekről tárgyalt, amelyek mellett az angol kormány megadja a magyar kölcsönhöz való hozzájárulását.

A Morgen híradása nagy riadalmat keltett a kormánypárt körében, ahol az utolsó percig reménykedtek benne, hogy Macdonald és a magyar szocialisták tárgyalásain nem lesz szó a magyar kölcsönügyről. Anglia állásfoglalása ugyanis eldönti a magyar kölcsönakció sikerét. Köztudomásu, hogy a népszövetségi delegáltak közül a francia és a csehszlovák annak idején a kölcsön ellen foglaltak állást és velük szemben az olasz és az angol kiküldöttek pártolták a kölcsönakciót. A jugoszláv-olasz szerződés megkötésével Olaszország belekapcsolódott a francia-csehszlovák érdekeltségbe s ha Anglia képviselője megváltoztatná

álláspontját a magyar kölcsön kérdésében, akkor egészen bizonyos, hogy az olasz delegátus is a magyar kölcsön ellen foglalna állást.

A magyar kormány — ha meg akarja kapni a kölcsönt — kénytelen lesz Macdonald feltételeit teljesíteni. Garami és Peidl azzal a szándékkal keltek utra Londonba hogy a Clerk-féle egyezmény végrehajtását követelik. Bizonyosra vehető, hogy az angol miniszterelnök magáévá teszi a magyar szociáldemokrata vezetők követeléseit és Anglia csak azzal a feltétellel járul majd hozzá a kölcsön engedélyezéséhez, ha Magyarországon általános és titkos választás útján új nemzetgyűlés alakul s addig is koncentrációs kormányzat veszi át az ügyek intézését.

Illetékes és a kormányhoz közelálló helyről azt a felvilágosítást adták a „Magyar Hírlap”-nak, hogy a „Morgen” értesítőjét fenntartással kell fogadni, mert nem valószínű, hogy Bethlen londoni tárgyalásai után külön feltételeket beszéljen meg Macdonald angol miniszterelnök a magyar szocialista vezérekkel.

A vajdasági radikális képviselők távol állnak a Nyiva mozgalmtól

Husz pontba foglalták agrárköveteléseiket — Népgyűlés Srbobranban

A radikális párt Srbobranban vasárnap délután népgyűlést tartottak, amelyen Délbácska egész területéről körülbelül három ezer ember vett részt. A gyűlésen Sztankovics Veliszláv képviselő, agrárreformügyi államtitkár nagy beszédet mondott, ismertette a vajdasági radikális képviselők agrárreformpolitikáját, amelyet, mint mondotta, sokan tendenciózusan a Nyiva mozgalommal hoznak összefüggésbe. Részletesen elmondotta az agrárreformjavaslat körül lefolyt tárgyalásokat és ezzel kapcsolatban felolvasta azt a 20 pontot, amelyet a vajdasági radikális képviselők az agrárreform ügyében a kormánynak beterjesztettek. A vajdasági radikálisok többek közt követelik, hogy:

1. a nagybirtokok kisajátításáról és a telepítésről szóló törvény hatályát terjesszék ki az egész országra;
2. A törvény szerint kapjon földet minden állampolgár, nemzetiségre való tekintet nélkül;
3. a telepések igényjogosultságát szigorúan el kell határolni a helyi reflektánsok igényétől. A földosztásnál figyelembe kell venni a föld minőségét;
4. a maximum maradjon annyi, mint amennyit az 1919 évi agrárrendelet megállapított;
5. a kisajátítást az agrárbírók végezzék, amelyek esküdtszékli munitára állítandók össze;
6. a kisajátított földért a vételárát buzaválutában kell fizetni. A föld értéke kataszteri minősítés szerint állapítandó meg;

7. a nagybirtokosok kezén megmaradó föld az elidegenítési és megterhelési tilalom alól feloldandó;

8. a vételár 50 év alatt amortizálendő. Ennyi időre elidegenítési tilommal kell terhelni a telepes birtokot;

9. a községek számára a maximum a lakosság számához képest állapítandó meg. Egyházközségeknél a maximum a 100 holdat nem haladhatja túl;

10. az ármentesítő társulatok feloldandók az agrárreform alól, amennyiben agrárreform alá kerültek a hozzájuk tartozó birtokok;

11. ne essenek agrárreform alá a magániniciatívából ármentesített és termelővé lett földek is;

12. az agrárföldek átöröklését úgy kell rendezni, hogy a föld további felaprózása megakadályozható legyen;

13. a dobrovoljacoknak joguk van földhöz akár földművesek, akár nem;

14. a szupermaximumoknál figyelembe veendő a marha-, ménes- vagy megnesesítő állomány. Ebben a kérdésben a minisztertanács döntsön. A szupermaximum legfeljebb 150 hektár lehet.

A további pontokban a vajdasági radikálisok követelik, hogy gondoskodni kell az eddigi földosztás revíziójáról és hogy szankciókat kell alkalmazni azok ellen, akik nem művelik meg a kapott földet. A tervzet szerint a nagybirtokosnak meg kell adni azt a jogot, hogy maguk választhassák ki azt a földterületet, amely mint maximum megmarad-

nekk. A két utolsó pontban azt a kívánságot körvonalazzák a vajdasági radikális képviselők, hogy minden általi birtokot agrárreform alá vonjanak és hogy a holtkezi birtokok fölött való döntés joga a minisztertanácsot illesse.

Sztankovics államtitkár beszéde után dr. Stasics szólalt föl, aki visszautasította azokat a vádakot, mint ha a vajdasági radikális képviselők a Nyivával összeköttetésbe állnának.

Az elfelejtett vonat Bánátban nappal niucs vasúti forgalom

Tavaly a nagy hófúvások miatt redukálták a vasúti forgalmat s megszüntették a Subotica—Stara-Morovica—Bogojevo—Palánka közti reggeli vonatot. A vonatjárat rendkívül fontos közgazdasági érdekeket szolgált. Subotícára és a suboticiákra nézve elsőrendűen fontos volt. A havazások azután elmúltak, a hó elolvadt, a moroviciai vonat azonban vigasztalanul befagyott. Azóta se jár, amiből nagy kára van az államnak, Subotícának s az egész vidéknek.

Az idén azután megint esett a hó. A forgalmat újra korlátozták, megszüntették többek közt a Subotícáról Nagybecskerekre induló reggeli vonatot. Ez a vonatjárat ugyszólván az egyetlen, amely Karlova—Becskerek—Versec—Pancsevo közt nappal közlekedik, a legfrekvenciátabbi vonat volt, — s ha a moroviciai vonat példája nem volna előttünk, meglepődnénk, hogy bár a hó már régen elolvadt, még mindig nem helyezték üzembe.

Mi szegény, egyszerű polgárok nem tehetünk mást, mint imádkozhatunk, hogy ne legyen több hóesés, mert ha minden hófúvásor egy-egy fontos vonatot szüntetnek be, rövidesen gyönyörű fejlődésnek indul a delisánc-ipar. A suboticiai és a becskereki kereskedelmi és ipari köröknek azonban a vasutigazgatósághoz és a közlekedésügyi minisztériumhoz kellene fordulni és gráciát kérni a szegény befagyott vonatjárat számára.

Befejeződött a nyomozás a budapesti bombamerénylők ügyében

Márfy izgalmas hétfői szembesítése cinkosaival

Budapestről jelentik: Vasárnap befejezték a nyomozást az erzsébetvárosi bombamerénylet ügyében.

A nyomozás elegendő bizonyítékokat szerzett be a letartóztatott tettek bűnösségéről. Az őrizetbe vett Herczeg portás szerepe is tisztázódott. Sándor Pál leánya, Reinerné, ismerte föl benne azt az embert, aki a merénylet előtt néhány perccel idegesen és türelmetlenül feszengett a Kör kapuja előtt.

Radó József és Herczeg József, a Kör elbocsátott portásai előtt vasárnap délután hirdették ki az előzetes letartóztatásról szóló végzést, amit mindketten tudomásul vettek. Előzetes letartóztatásba helyezték továbbá Báthory Lajos MÁV felügyelőt, a vérbíróság elnökét és Péter és Salló ipariskolai tanulókat. Az utóbbi kettőt azért, mert az úpesti zsidó templom ellen Márfy parancsára bombamerényletet akartak elkövetni és csak Márfyék időközben történt leleplezése akadályozta meg őket tervük végrehajtásában.

Márfy megfenyegette a szembesítésnél cinkostársait

Mielőtt a letartóztatott bombamerénylőket átadnák az ügyészségnek a rendőrség szükségesnek tartotta, hogy hétfőn újra szembesítse őket. A hétfőn délelőtt történt szembesi-

tésnél is izgalmasabb jelenetek játszódtak le. Amikor Radó Józsefet és Marosi Károlyt Márffyval szembevitették, Márffy a legnagyobb dühvel rájuk szólt:

— Ha a kezembe kerültek, kitérem a nyakatokat és szétmarcangolok benneteket! Ismeritek az árulók sorsát. Kegyetlen és lelketlen vagyok azokkal szemben, akik ügyünket elárulják. Darabonkint szedem ki a lelketeket.

Ezután újra örültséget szimulált és a rendőrnovosnak a következőket mondotta:

— Majd gondoskodom róla, hogy a maga elmeállapotát megvizsgáljam Kukoriku... Alászolgiaia...

Márffy a jelenet után visszaszállították cellájába.

Elhalasztották Márffyék márciusi főtárgyalását

Márffy József és társainak a régebben kinyomozott bűncselekményeiről az ügyészség elkészítette a vádiratot, amelyben gyilkosság kísérletével vádolja Márffy Józsefet, Szász Józsefet, Christy Józsefet és Varga Lajost. Ebben az ügyben Fayl Ivor dr. tanácselnök március 4-ére tűzte ki a főtárgyalást. Ezt a tárgyalást most elhalasztották, mert az Erzsébetvárosi Kör elleni bombamerénnyel és az összes merényletek bűntényében új főtárgyalási napot tűz ki a bíróság.

A Habsburg-ház tagjai ma is sértetlenek Magyarországon

Budapestről jelentik: A Habsburg-ház detronizálását kimondó 1921. évi törvénnyel ellentétben érdekes döntést hozott most a Kuria egy ügyben. A győri törvényszék tavaly vonta kérdőre Küffler Rudolf földbírtokost, aki Győr vármegeye 1919. évi rendkívüli közgyűlésén erősen izgató tartalmu beszédet mondott a régi Tisza-kormány működése ellen és sértő kifejezésekkel illette József főherceg személyét is. A győri törvényszék, valamint a tábla is Küfflert csupán izgatás vétségében mondták ki bűnösnek s ezért háromhónapi fogságra ítélte, ellenben a királyi ház tagja megsértésének vádját alól fölmentette.

A Kuria most részben megsemmisítette a két alsófokú bíróság ítéletét és Küfflert a királyi ház tagjának megsértésében is bűnösnek mondván ki, büntetését héthónapi fogságra emelte föl. Az ítélet indokolása rendkívül érdekes közjogi megállapításokat tartalmaz.

— Az 1918. évi november 16-án meghozott »Néphatározat«-ot — mondja a Kuria — az ugynevezett Károlyi-forradalom lázadói erőszakolták ki s ezzel Magyarország koronás királyát a tróntól s a királyi ház tagjait kiváltságos közjogi helyzetűkké akarta megfosztani. Ez a forradalmi akta azonban érvényben levő törvényeink joghatályát nem szüntethette meg. Igaz ugyan, hogy később 1921-ben egy szentesített törvénycikk kimondja, hogy a detronizált ausztriai házhoz tartozó főherceg megszűnt a királyi ház tagja lenni, de a királyság ősi államformáját változatlanul fentartotta, bár tény, hogy a magyar nemzet még máig sem élt a törvényben biztosított királyválasztó jogával s ezidő szerint nincs király, nincs királyi háza. A tábla tévesen vonta le az ügyben a következtetéseket. Az, hogy az állam alkalmazottak a népköztársaságra feleltek, a hatóságok címereiből és pecsétjeiről a királyságra emlékeztető jelzők és a korona eltávolítottak, még nem bizonyítja a vádlott igazát, mert a történelem tanúsága szerint a forradalmi erőszak ideig-óráig a közhatóságokat is lenyilgözheti.

A jogerős ítéletet hétfőn hirdették ki Küffler előtt a győri törvényszéken.

„Aszovjetkormányelismerése megbontotta a kisantant egységét“

Csicserin nyilatkozata az új európai politikáról

(Szikratávirat.) Moszkvából jelentik: Csicserin külügyi népbiztos fogadta a külföldi sajtó moszkvai képviselőit, akik előtt nyilatkozott a szovjetkormány külpolitikájáról.

— Az orosz politika hagyományos elaszticitása vezetett a szovjetkormány elismeréséhez — mondotta Csicserin. — Az olasz kormány legújabb lépése legalább olyan fontos, mint az Oroszország és Németország közt Rapallóban megkötött szerződés. Ennek a politikai irányzatnak rövidesen kedvező politikai hatása fog mutatkozni a szabad államok megalakulásában és vissza fog tükröződni a világ erőviszonyaiban is. Az olasz kormány lépése annál nagyobb figyelmet érdemel, mivel

az olasz kormány egyidejűleg oroszországi diplomáciai képviselőit is kijelölte. E lépés által a kisantant egysége is meglazul és Franciaország is meg fog győződni a mi hatalmunkról.

Ausztria is elismeri a szovjetkormányt

(Szikratávirat.) Bécsből jelentik: Politikai körökben úgy tudják, hogy az osztrák kormány pár napon belül szintén de jure elismeri a szovjetkormányt.

(Szikratávirat.) Bécsből jelentik: Grünberger külügyminiszter kedden terjeszti a parlament elé az Oroszország elismeréséről szóló törvényjavaslatot.

Franciaország hajlandó a Népszövetségbe felvenni Németországot

Megegyezés a pfalzi kérdésben

Londonból jelentik: Az angol munkáskormány külpolitikája, mely elsősorban a német kérdésben kíván békés megoldást két kérdésben jelentős sikert aratott Franciaországgal szemben. A pfalzi szeparatisták ügyében Poincaré vasárnap elfogadta azt az angol javaslatot, amely szerint a megszálló hatóságoknak köteleességük megvédeni a rendet a szeparatisták ellenében. A javaslat értelmében az antanthatalmaknak úgy Pfalzban, mint a Rajna-vidéken tiszteletben kell tartani a stétuskvót és biztosítani kell mindenütt a német hivatalnokok működését.

A francia kormány a megegyezés megkötésével egyidejűleg jegyzéket küldött Londonba, amelyben késznek nyilatkozik a Népszövetségbe befogadni Németországot. Poincaré — mint a jegyzékből kiderült — a fölvetelt bizonyos feltételekhez köti, még pedig ahhoz, hogy Németország mindenképp a versaillesi szerződést teljes egészében végrehajtsa.

A jegyzék hangsúlyozza, hogy a Népszövetség tagja csak olyan állam lehet, amely betartja a nemzetközi szerződéseket. A francia kormány, a jegyzék szerint, nem tekinthet el a békeszerződés katonai rendelkezéseinek betartásától és megköveteli azt, hogy Németország a jóvátétel teljesítésében is messzemenő bizonyítékát szolgáltatassa komoly jóakarátának.

Az angol kormány sürgeti a Népszövetség összehívását

(Szikratávirat.) London jelentés szerint az angol kormány a legközelebbi időn belül összehívja hívni a Népszövetséget, hogy Németországnak a Népszövetségbe való felvételéről döntsenek.

A Népszövetség ülésén Macdonald azt is követelni fogja, hogy a békeszerződés értelmében Németország katonai ellenőrzése a Népszövetség felügyelete alatt történjen.

A fiumei szerződés titkai

Olaszország megtartja szuverénitását az SHS királyságnak fiumei szabad zónájában

Az olasz lapok közlései alapján most kerülnek nyilvánosságra a fiumei szabadzóna tárgyában a S. H. S. királyság és Olaszország közt létrejött megegyezés részletei.

A nyilvánosságra jutott szerződés rendelkezései nagy csalódást okoztak úgy politikai, mint gazdasági körökben, mert a függelékek teljesen minmálisra csökkentik a S. H. S. királyság rendelkezési jogát a szabad zónában és a fiumei jugoszláv vám és vasuti kirendeltségek működését olasz fenhatóság alá helyezik.

A konvenció szerint a fiumei kikötő egy részét, a korábbi Rodolfo Molot és Valéria-Molot berendezésével együtt a S. H. S. királyság bérli, e kikötőrészek felségjoga azonban továbbra is Olaszországot illeti. Az olasz hatóságoknak jogukban áll a raktárakban és az egész zóna területén a jugoszláv forgalmat ellenőrizni.

A bérelt raktárakban az olasz szabályok érvényesek és a jugoszláv hatóságok kötelesek az olasz vámközegeknek ezeknek kérelmére a beraktározott árukról felvilágosítást adni.

Az igazságszolgáltatást a szabad zónában Olaszország gyakorolja és ebben a zónában csak a fiumei kikötőhatóságoknál bejelentett munkásokat szabad foglalkoztatni.

A munkások bérét a fiumei olasz kikötőhatóságok állapítják meg. A szabad zónában Jugoszláviának biztosított jogok az olasz hatóságok ellenőrzése alá tartoznak.

Ugyanez a korlátozás érvényesül a S. H. S. királyság számára biztosított fiumei vasútállomáson is. A fiumei állomás igazgatása, felügyelete és tartarása kizárólag az olasz államvasutak hatáskörébe tartozik. Az állomásra Jugoszlávia csak delegátusokat rendel ki, akik azonban az olasz állomásfőnök hatásköre alá tartoznak.

Ezekkel a kikötésekkel Olaszországnak szemmeláthatóan az a célja, hogy megkönnyítse az olasz kereskedelem versenyt a Fiumén át szállításra kerülő jugoszláv árukkal szemben.

Hasonlóan hátrányosak a S. H. S. királyság érdekeire a szerződés többi pontjainak rendelkezései is. A Fiumara mindkét partján Jugoszlá-

viát illeti a szerződés szerint a felségjog. — azonban azok a hajók, melyek a csatorna olasz partján állnak az olasz törvényhozás hatásköre alá tartoznak és szállítmányukat az olasz tengerészeti hatóságok engedélyével rakhatják ki. A kirakásért illetéket kell fizetni.

A szerződések még több hasonló korlátozást tartalmaznak Jugoszlávia kárára, amelyek illuzóriussá teszik azokat a reményeket, amelyeket a jugoszláv kereskedelem a fiumei szabad zónához fűzött.

Összeírják a gyárosok hiteligenyét

A Suboticei Gyáriparosok Szövetsége kedden este értekezletet tart a külföldi kölcsön ügyében

Beogradi jelentés szerint rövid időn belül befejeződnék a tárgyalások az S. H. S. királyság iparának nyújtandó külföldi kölcsön tárgyában. A külföldi pénzcsoportok hajlandók a jugoszláv gyártelepeknek és iparvállalatoknak kölcsönt nyújtani azzal a feltétellel, hogy a hitelek az állami Jelzáloghitelbank garanzálják. A hiteleknek az a céljuk, hogy biztosítsák a gyárüzemek fentartását és a jugoszláv ipar fejlesztését. A kölcsön feltételeit még nem hozták nyilvánosságra, azonban úgy tudják, hogy a hitel tíz évre szól, az első évben 18 százalékos amortizációs kamattal, amely kamatláb a további években fokozatosan csökken.

A tárgyalások már annyira előrehaladt stádiumban vannak, hogy a Jelzáloghitelbank elrendelte a szükséges hitelek összeírását.

Ebben a tárgyban a Suboticei Gyáriparosok Szövetsége február 12-én, kedden este a Lloyd helyiségében értekezletet tart. Az értekezletre meghívták a szövetség kötelekébe tartozó valamennyi gyár- vállalat képviselőit és felkérték őket, hogy ez alkalommal jelentésük be az összeget, amelyet kölcsönként igénybe akarnak venni. Az értekezlet szigorúan bizalmas jellegű lesz.

Nagy Jancsi emlékhangverseny

lesz február 15-én Budapesten

Nagy Jancsinak, a tragikus módon elhunyt zseniális suboticei hegedűművésznek emlékét kegyelettel őrzik a budapesti zenei körök. A kis zenevirtuóznál ma is a legnagyobb csodálattal és el nem muló szeretettel és ragaszkodással beszélnek tanárai és növendéktársai. Az elhunyt művész emlékének ápolására előkelő budapesti zenei körök kezdeményezésére »Nagy Jancsi emlékhangverseny«-t rendeznek. A hangversenyt február 15-én délután 6 órakor tartják meg a Zeneakadémia nagytermében. A hangverseny műsoráról és előkészületeiről a rendező Demény főtitkarság a következőket mondotta a Bácsmegeyi Napló munkatársának:

— Az elhunyt tanárainak és kis barátainak kezdeményezésére rendezzük a »Nagy Jancsi emlékhangverseny«-t. Természetesen a Zeneakadémia nagytermében azon a helyen, ahol a kis művész még nem régen döntő sikert aratott és felhívta magára a zenei világ figyelmét. A részletes programot most állítjuk össze.

— A műsort Endrődy Bélának erre az alkalomra írt emlék-prologja nyitja meg, amelyet Környei Paula, a Nemzeti Színház művésznője szaval. Az utána következő hangversenyen a Zeneakadémia legtehetségesebb növendékei fognak fellépni és különösen Nagy Jancsi osztálytársai és barátai fognak szerephez jutni. A műsort Mozart rek-

vlemjének egy része fogja lezárni énekpartettel. Ezt Kemény Rezső, Nagy Jancsi legkedvesebb tanára fogja dirigálni. A hangverseny iránt rendkívül nagy érdeklődés mutatkozik.

Mint értesülünk, a Nagy Jancsi emlékhangversenyen teljes számmal megjelenik a Zeneakadémia tanári testülete Hubay Jenővel az élén, továbbá képviselteti magát a kultuszminiszter is. Minden jel arra mutat, hogy az est méltó lesz Nagy Jancsi emlékéhez.

Az est tiszta jövedelméből Nagy Jancsinak síremléket állítanak fel.

Reakciós községi választási törvényt kíván a radikális-párt

A hármas jelölési rendszert akarják alkalmazni a Vajdaságra

Beogradból jelentik: *Vujicsics* belügyminiszternek a parlamentben az utóbbi időben tett néhány kijelentése után megint világossá vált, hogy a belügyminisztériumban még nagyon sokáig nem szándékoznak a vajdasági községi választásokat kiírni. Az ellenzék ezzel kapcsolatban azzal vádolta meg a belügyminisztert, hogy ilyen módon akarja megakadályozni az ellenzéki pártok terjedését a községi képviselőtestületekben. Kétségtelen, hogy ez a szempont valóban közrejátszik a kormány elhatározásaiban, különösen, ha tekintetbe vesszük, hogy a legközelebbi községi választásokon már a magyarok és németek is részt vehetnek.

Van azonban a községi választások elhalasztásának egy másik, ennél mélyebb ok is. Körülbelül nyolc hónappal ezelőtt, mint ahogy annakidején a *Bácsmegyei Napló* több ízben is megírta a vajdasági radikális képviselők mozgalmát indították, hogy a vajdasági községi választásokról intézkedő törvényt vonja vissza a kormány és bizonyos módosításokkal terjessze be újra a parlament elé. Ennek a jogi lehetősége is meg volt, mert ez a törvény még máig sem jelent meg a hivatalos lapban, tehát még nincsen érvényben.

Ez a törvény annakidején a szlovéniai községi törvényt terjesztette ki csekély módosításokkal a Vajdaságra. Így a községi képviselőtestület elnöke (községi bíró) a választáson legtöbb szavazatot nyert párt listavezetője lenne és a többi községi tisztségekre is a pártok által előzetesen jelölt egyének kerülnek. Főleg ezek a rendelkezések nem tetszettek a radikális képviselőknek és ezeknek megváltoztatását kérték a minisztertől. *Vujicsics* belügyminiszter ezekkel a kívánságokkal szemben eleinte semmiféle határozott ígéretet nem tett. Közben a községi választások kérdése iránt, különösen a szerbiai községi választások tanulságai után, az ellenzék érdeklődése is ellanyhult és így a kérdés lekerült a napirendről. Mint-hogy azonban utabban megint feszegetni kezdik a kérdést a parlamentben is, a belügyminisztériumban most újból hozzáláttak a kérdés áttanulmányozásához.

Illetékes helyen szerzett értesülésünk szerint *Vujicsics* belügyminiszter most már hajlandónak mutatkozik a törvény revíziójára és most tanulmányozza a vajdasági képviselők kívánságait. Ezek a kívánságok elsősorban arra irányulnak, hogy a vajdasági községi törvénybe kerüljenek be újra a magyar községi törvény (1896. évi XXII. t.-c.) ama rendelkezései, amelyek a községi tisztségekre való jelöléseket szabályozták. (72—85. §§.)

Ezek a szakaszok a járási főszolgabírák hármas jelölési jogát állapítják meg és az amugy sem modern magyar községi törvény leg-

reakciósabb rendelkezései közé tartoznak. Ilyen jelölési rendszerrel mindig azt a jelöltet lehet a községre ráerősíteni, akit a főbíró, vagy felettes hatósága akar.

Előreláthatólag a radikális képvi-

selőknek ez a törekvése erős ellenállásra fog találni a parlamentben is, mert ez a rendelkezés éles ellentétben állana a többi országrészekben érvényes, szabadabb szellemű jelölési rendszerrel.

Az ellenzék nem akarja megakadályozni az olasz egyezmények ratifikálását

Péntekig a parlament elé kerül a fiumei konvenció

Beogradból jelentik: A belpolitikában hétfőn teljes szünet volt. *Pasics* miniszterelnök ugyanis még mindig beteg és nem hagyhatja el lakását és *Nincsićs* külügyminiszter is gyengélkedik, úgy, hogy a kormány nem tartott üléseket és fontosabb ügyekben a radikális-párt se határozott.

Az ellenzéki blokk tárgyalásai hétfőn délelőtt szüneteltek, mert *Spaho* dr. ismét Sarajevóba utazott, délután azonban az ellenzéki vezérek tanácskozásán *Spaho* képviselőtében dr. *Hrasnica* vett részt. A tanácskozásokról semmi hír nem szivárgott ki. Élénk érdeklődéssel várják a Radics-párt zugrebi tanácskozásainak eredményét, amelyről azonban teljesen ellentmondó hírek érkeznek Beogradba.

Nagy várakozás előzi meg az Olaszországgal kötött egyezmények ratifikálásának parlamenti tárgyalását is. Politikai körökben azt hitték, hogy a kormány a költségvetési vita megszakításával kedden fogja a parlament elé terjeszteni az egyezményt és így általában meglepetést keltett a parlament hétfői ülésén, hogy *Jová-*

novics Ljuba házelnök napirendi indítványa szerint a keddi ülésen nem kerül a parlament elé az olasz egyezmény, aminek az az oka, hogy *Nincsićs* külügyminiszter betegsége miatt nem vehetne részt a parlament ülésén.

Illetékes helyről származó értesülés szerint az Olaszországgal kötött konvenciók *péntekig a parlament elé kerülnek* és tárgyalásuk alkalmával éles vita várható, bár az ellenzék csak elvi tiltakozását akarja bejelenteni, azonban az egyezmény ratifikálását nem akarja megakadályozni.

Az ellenzéknek ez az álláspontja megállapítható abból az értekezletből is, amit az ellenzéki pártok vezetői hétfőn délelőtt tartottak és amelyen a parlamenti bizottság szavazásának lefolyását vitatták meg. Ezen az értekezleten megállapítható volt az ellenzék engedékenysége ebben a kérdésben és ezért a Német Párt is valószínűleg azzal a tiltakozással, amit a parlament elnöke elé terjesztett s a német bizottsági tagnak radikálissal való helyettesítése miatt valószínűleg nem tesz további lépést.

A subotici közlelmezési hivatal panamái

A főtárgyalás első napja

Hétfő déli számunkban már megírtuk, hogy a *Gönczöl* Péter és társai elleni bünpör — sok viszontagság és hazavona után — a bírói ülészek elé került.

A főtárgyalási terem külső képe is elárulta, hogy nem mindennapi per az, amelynek tárgyalása megindult. A vádlottak padja mögött négy széksor volt felállítva, hogy a huszonegy vádlottnak helye legyen. A bírói emelvény előtt két nagy zsákban és külön hatalmas kötegekben vannak a városi közlelmezési hivatal könyvei, feljegyzései, továbbá cukorjegyek, lisztjegyek és több más árucikkre vonatkozó jegyek ezek.

Az ügyvédek sem férnek el a védői asztalnál s egy részük átlépett az esküdtészek padokba. A hallgatóság padjait érdeklődő közönség foglalja el, amely rendületlenül kitar reggel 9 órától déli egy óráig.

Pavlovics István elnök gyorsan intézi el a huszonegy vádlott személyi adatainak felvételét. A vádlottakat — *Gönczöl* Péter kivételével — kiküldi a teremről. *Gönczöl* Péter bentmaradt.

A volt városi főszámvevő és a városi közlelmezési hivatal egykori főnöke összefont karokkal állott a bírói emelvény előtt és várta az elnök kérdéseit. Nyilvánvaló volt, hogy alaposan készült erre a napra és bár erős önfegyelmesséssel uralkodott magán, látszott rajta, hogy mohón lesi az alkalmat, hogy beszélhessen.

Az első kérdés, amit az elnök hozzá intézett ez volt:

— A vádat megértette; bünsnek érzi-e magát?

Gönczöl: Teljességgel nem érzem magam bünsnek. Az, ami eddig velem történt, nagy igazságtalanság és örvendek, hogy megérhettem végre az elégtétel napját.

Az elnök felszólítja ezután, hogy mondja el, hogyan került a közlelmezési hivatal élére.

Gönczöl azzal kezd, hogy még a háború előtt mint napidíjas került a városba. Lassan emelkedett a hivatalnok ranglétrán. Előbb másodosztályú, majd elsőosztályú számtiszt lett és 1918 évben foglalta el a főszámvevői tisztelet. Ebben a minőségében 1919 év május 20-án nevezték ki a városi közlelmezési hivatal főnökévé. A közlelmezési hivatalt és az egész ügyosztáyt az árukkal együtt *leltár nélkül* vette át. Az elődje, *Rajcsics* Sándor, azt mondotta neki, hogy ő is leltár nélkül vette át a hivatalt, ennélfogva ő is így adja tovább, leltár nélkül.

Ezután az elnök sorra veszi a vádiratban felsorolt 16 vádpontot és egyenként intéz kérdést *Gönczöl*höz.

Gönczöl minden egyes vádra nézve azt adja elő, hogy *sem hivatali visszaélést, sem szabálytalanságot egyetlen egy esetben sem követett el*. Minden nagyobb ügyetnél vagy az akkori főispánnal *Matievics* István dr.-al, vagy a szenátussal megtárgyalta mindent és az ezektől nyert megbízás vagy hozzájárulás után bonyolította le az ügyleteket. *Jutalmat senkiől sem kapott*. A vád tárgyává tett könyvhamisítások — hogy két kékkötetnél a leltárkönyvben javítások, törölések vannak, adatokkal tudja igazolni, hogy azok nem hamisítások, hanem helyesbítés céljából eszközölt javítások. De hogy ki eszközölte ezeket a javításokat, azt nem tudja, csak azt tudja, hogy ő nem. A liszt- és petrolleumra vonatkozólag az ellene emelt vádak önmaguktól esznek az által, hogy abban az időben ez a két közszükségleti cikk — miniszteri rendelet által, — szabad kereskedelem tárgya volt.

Az ellene emelt vádakból tehát egyetlen egyet sem ismer be.

Gönczöl kihallgatása déli egy órakor ért véget, amikor az elnök a tárgyalást kedd reggelre halasztotta el.

HIREK

— A zombolyai adóbehajtások Beogradból jelentik: A zombolyai adókövetés ügyében a Német Párt által nemrégiben beterjesztett memorandumra *Sztojadinovic* pénzügyminiszter hétfőn Beogradba rendelte *Matic* novisadi adófelügyelőt, akivel a Német Párt képviselőinek bevonásával, tanácskozásokat folytattak. A tanácskozások eredményeként *Sztojadinovic* pénzügyminiszter táviratilag elrendelte, hogy az ugynevezett felebbezési bizottság a keddi napon szálljon ki Zombolyára és azonnal kezdje meg az adófelebbezési ügyek elintézését. Zombolyán az adóvégrehajtást nem függesztették fel, csak az árveréseket halasztották el a felebbezések elintézéséig. A hatóságok csak abban az esetben állanak el a végrehajtási eljárás foganatosításától, ha az adózó a kivetett adók ötven százalékát készpénzben befizeti.

— Uj járási beosztás a Bácságban. Beogradból jelentik: Zombolya kiürítése a Bácság új járási beosztását teszi szükségessé. Zombolya eddig járási székhely volt és így az eddigi zombolyai járásnak új székhelyet kell az országhoz kerülő *Módos* és *Párdány* községek beillesztéséről a megye közigazgatási szervezetébe. A belügyminisztériumban már folynak az előmunkálatok az új járási beosztásra, bár végleges határozatokat még nem hoztak. Értesülésünk szerint a zombolyai járás székhelyét Zombolyáról *Szrpszka Szrnjdra* fogják áthelyezni. Az áthelyezés még Zombolya kiürítése előtt meg fog történni. *Párdány* és *Módos* beosztására nézve nincs döntés, de *Párdányt* előreláthatólag a *becskerekit*, *Módot* pedig az *alibundri* járáshoz fogják csatolni.

— A szubotici közlelmezési bizottság ülése. Szubotica város közigazgatási bizottsága hétfőn délután ülést tartott. Az ülésen kisebb jelentőségű városi ügyeket intéztek el.

— A becskerekeli magyar pártszervezet értekezlete. Becskerekéről jelentik: A becskerekeli Magyar Párt hétfőn délelőtt a Club-kávéház külön termében értekezletet tartott. Az értekezleten a vezetőség beszámolt a választási névjegyzékek kiigazítása körül végzett tevékenységeiről. Utána dr. *Várady* Imre, a helyi szervezet elnöke beszédet mondott, amelyben a becskerekeli magyarságot felhívta a szervezkedésre. Végül közölte, hogy a helyi párt otthont állított fel és kérte a magyarságot, hogy az otthont minél sűrűbben látogassák.

— Nyilatkozat. A beogradi Radio-állomás fölkérte a Bácsmegyei Napló szerkesztőségét annak közlésére, hogy a vajdasági lapok közül egyedül a Bácsmegyei Naplónak adja át anyagát. Ha tehát más lap szikratáviratokként tünteti fel híreit, akkor vagy már beogradi lapban megjelent híreket közöl, vagy más úton szerzett híreit tünteti fel szikratáviratoknak.

— Időjárás. (A budapesti meteorológiai intézet jelentése.) Egyelőre még csapadékos idő várható, lényeges hőváltozás nélkül. Később hősüllyedés.

— Olaszország moszkvai követe elfogadta hivatalát. Moszkvából jelentik szikratávirón: Olaszország új moszkvai követe vasárnap *ünnepléses külsőségek között* nyújtotta át Litvinovnak, a külügyek népbiztosának Mussolini jegyzékét, amelyben az olasz miniszterelnök az orosz-szovjet szövetség elhagyását közli a szovjetkormányval. Az olasz követ ezután az idegen államok moszkvai képviselőinél tett bemutatkozó látogatást.

— Az ügyvédi vizsgálóbizottság új tagja. Az igazságügyminiszter Pavlovics István szuboticei kerületi törvényszéki elnököt az ügyvédi-jeltek vizsgálóbizottsága tagjává nevezte ki.

— Személyi változások a budapesti rendőrség vezetésében. Budapestről jelentik: Az a nagytakarítás, amely a budapesti rendőrségen Andréka Károly főkapitányhelyettes áthelyezésével kezdődött, a legközelebbi napokban folytatódni fog. Az Erzsébetvárosi Kör elleni bombamerénylet nyomozásával kapcsolatban rövidesen több főtisztviselőt ismét elhelyeznek a főkapitányság éléről, nagyrészt olyanokat, akikről megállapítható, hogy az ébredőkkel szorosabb nexust tartottak fenn.

A becskerekai kereskedők és gyárosok egyesületének közgyűlése. Becskerekről jelentik: A becskerekai kereskedők és gyárosok egyesülete február hó 24-én délelőtt rendes közgyűlést tart, a kereskedelmi Lloyd helyiségében. A közgyűlésen megválasztják az egyesület új tisztikarát. Arról is most fognak határozni, hogy kiket delegáljanak a kereskedelmi kamara tagjai közé.

— Választások Thüringiában. (Szikratávirat.) Berlinből jelentik: A most megtartott thüringiai országos választásokon a reakciós rendszövetség győzött a szocialisták rovására. Az agitáció olyan heves volt, hogy egyes kerületekben a szavazók 100 százaléka leszavazott.

— Késelés a kocsmában. Novisadáról jelenik: Suics Mita novisadai vendéglős kocsmájában mulatott Marinkovics Szlavkó, aki a kocsmárosnak jó barátja. Marinkovics beszélgetés közben sértegetni kezdte a kocsmáros és amikor ez el akarta távolítani a részeg vendéget a kocsmából, Marinkovics kést vett elő és a vendéglőst a nyakán súlyosan megsebesítette. A vizsgálat megindult.

— Kövessy szinigazgató súlyos beteg. Budapestről jelentik: Kövessy Albert szinigazgató súlyosan megbetegedett. Állapota válságos.

— Reverzálást irattak alá a magyar államtisztviselőkkel. (Szikratávirat.) Budapestről jelentik: A magyar kormány már néhány hónappal ezelőtt megtiltotta a rendőrségi és egyéb állami tisztviselőknek, hogy titkos politikai egyesületek tagjai lehessenek, ezt a rendeletet azonban mindeddig nem hajtották végre. Ezért most valamennyi rendőrségi és állami hivatalnoknak nyilatkozatot adtak át aláírás végett, amelyben ezek ki kellik jelenteni, hogy semmiféle titkos politikai szervezethez nem tartoznak és nem fognak belépni. Ezt a nyilatkozatot már minden tisztviselő aláírta.

— Baleset tolatás közben. Novisadáról jelentik: Dolics Nikola vasuti munkás tolatás közben az ütközők közé került. Súlyos sérüléseivel beszállították a kórházba.

— Torontál-Temesmegye közgyűlése. Becskerekről jelentik: Torontál-Temesmegye törvényhatósága február 26-án közgyűlést tart.

— Új véderőtörvény Lengyelországban. (Szikratávirat.) Berlinből jelentik: A lengyel sejm megszavazta az általános védkötelezettségről szóló törvényt. Az új véderőtörvény értelmében a felszüléziaiak is hadkötelezettség alá esnek, holott egy 1920-iki nemzetközi egyezmény értelmében a felszüléziaiak 8 évi hadmentességet élveznek.

— A Hitler-pör új vádlottjai (Szikratávirat.) Berlinből jelentik: Ludendorff tanuvallomása alapján letartóztatták König főhadnagyot. König főhadnagyot az ügyész felségsértéssel vádolja.

— Ahol nem adnak vasuti jegyet. Jóhumoru hivatalnok lehet a szentiváni vasuti állomás pénztárnoka. Vasárnap például azt a tréfát követte el, hogy nem nyitotta ki a vasuti pénztárt s nem adott ki jegyet s így egy egész csomó ember jegy nélkül volt kénytelen felszállni a vonatra. Ezek kevésbé tudták méltányolni a szentiváni vasuti pénztárnok humorát, mert a kalauz valamennyit megbírságot. A megtréfált utasok a vasutigazgatósághoz fordultak panasszal a vicces pénztárnok ellen.

— Újságiróba! Becskereken. Becskerekről jelentik: A becskerekai újságíró egyesület február 16-án műsoros táncestélyt rendez.

— Szoborpusztító kommunista képviselő. (Szikratávirat.) Prágából jelentik: Az 1918-as forradalom idején a Városháza-terén lévő Mária-szobrot összezúzták. Most jelentkezett Sauer kommunista képviselő és bevallotta, hogy a szobrot ő törte szét. Ezért az ügyészség ellene és 32 tettestársa ellen megindította az eljárást.

A szentai Francia Klub első hangversenye. A szentai Francia Klub február 23-án rendez első hangversenyét, amelyen a beogradi és novisadai opera több művésze fog résztvenni. A hangversenyre fényes és nívós programot állítottak össze.

— Pucstól tart a görög kormány. (Szikratávirat.) Athénből jelentik: Görögországban az izgalom napról napra fokozódik. A görög kormány pucstól tart és minden előkészületet megtett, hogy a bekövetkező események készen találják. A kormány több hadtestet helyezett készenlébe és felhívást intézett a katonai parancsnokságokhoz, hogy önkénteseket toborozzon.

A szuboticei Francia Klub előadó-délutánja. A szuboticei Francia Klub február 14-én, csütörtökön délután 5 órakor saját helyiségében előadó-délután rendez. Csuresics dr. egyetemi tanár, a francia Don Juanról fog előadni.

— A szuboticei Jogászegylet ülése. A szuboticei Jogászegylet február 12-én a Polgári Kaszinó helyiségében ülést tart.

— Becskerek is résztvesz a városok szövetségének megalakításában. Becskerekről jelentik: Becskerek városa a napokban kapta meg Pancevo város átíratát, amelyben felhívták, hogy csatlakozzék a vajdasági városok mozgalmához. A mozgalmak célja — mint ismeretes — a tartományi kerületek beosztásával kapcsolatban a városok autonómiájának megvédése és a vajdasági városok szövetségének megalakítása. Becskerek város tanácsa foglalkozott Pancevo átíratával és elhatározta, hogy csatlakozni fog a mozgalmhoz.

A Sand álarcsbálja február 16-án a Bányában.

Az url közönség kedvence Champagne »De Logy« Reims.

— Nem lesz új választási törvény Németországban. (Szikratávirat.) A berlini lapok jelentése szerint a birodalmi kormány a legközelebbi választásokat még a régi választási törvény alapján akarja megtartatni. A választások időpontja még bizonytalan, de a kancellár kijelentette, hogy ha a birodalmi gyűlés követelné a harmadik adóükségrendelet feloldását, arra ő paladéktalanul házielosztással felelne.

A Sand álarcsbálja a szász legsikerültebb báljának ígérkezik.

G. Coogan a Salome-mozban.

Szövött függönyök (rolókák) ablakokhoz minden szélességben és hosszúságban Krausz Edénél Novisad.

SPORT

Budapesti futballeredmények. A másodosztályú válogatott csapat, mely jövő vasárnap a belgák ellen játszik Brüsszelben, vasárnap tréningmérkőzést tartott az M. T. K. val. A játék nagyrésztében a tartalékokkal kiálló bajnoksapat volt fölényben, de miután nem vette komolyan a játékot, eredményt nem tudott elérni. A másodosztályiak a második félidőben Pluhár révén gölt értek el és ezzel biztosították a győzelmet. F. T. C.—Vasas 2:2 (2:1). A Vasasok több tartalékkal vették fel a küzdelmet. A T. T. C. csak az első félidőben volt méltó ellenfele az elsőosztályú csapatnak.

Bécsi eredmények. Vienna—Hakoah 2:0, Rapid—Sportfreunde 8:0, Amatör—Simering 1:1. Az amatörök közül hiányzott a válogatott Wieser és a beteg Schaffer. Admira—Wacker 2:1, Sloven—Sportklub 4:3. Meglepetés.

TÖZSDE

Novisadai terménytőzsde, február 11. Forgalom közepes, irányzat lanyha. Buza bácskai 332,50 dinár, bánáti Senta paritás 332,50 dinár, szerbiai 325 dinár. Árpa 300—310 dinár. Zab bácskai 245 dinár, Tengeri bácskai 242,50 dinár, márciusi 255 dinár, május-június 265 dinár. Bab fehér 680 dinár. Liszt 0-ás GG 530 dinár, 0-ás G 525 dinár, 2-ös 465 dinár, 5-ös 410 dinár, 6-os 325 dinár. Korpa bácskai 185 dinár, bánáti 170—175 dinár. Másban nem volt kötés.

Beograd, február 11. Zárlat: Bécs 0,1187, Budapest 0,32—0,30, Bukarest 43,25, Genf 14,67—14,65, London 363,50—362,50, Milano 3,68—3,67, Newyork 84,25—84, Páris 387,50—387, Prága 2,45 2,4575, Szófia 62,50.

Zürich, február 11. Zárlat: Newyork 575, London 24,76, Páris 26,30, Milano 25,15, Budapest 0,0201, Beograd 6,85, Bukarest 2,85, Szófia 4,25, Bécs 0,0081 háromnegyed.

Budapest, február 11. A devizaközpont hivatalos árfolyamai: Beograd — Dinár 390—420, Bukarest — Lei 169—181, London 139900—149900, Angol font 140200—150200, Páris 1485—1595, Frank 1500—1610.

Értéktőzsde. A tőzsdén százezres, sőt milliós áremelkedések voltak. A szilárdság mindvégig fokozódott. A forgalom rendkívül élénk volt. Záratkor a forgalom semmit sem veszített lendületéből. A heti kölcsönpenzben ma nem volt hivatalos jegyzés.

Tőzsdézárlat (ezer koronákban): Bankok: Angel magyar 137, Bosny agrár 72, Földhitelb. 660, Hazai 374, Szlavon jelz. 62, Lloyd-bank 27, Magyar Hitel 855, Jelzáloghitel 175, Leszámtoló 146, Olaszbank 40, Osztrák Hitel 255. Takarékpénztárak: Belvárosi 60, Egyes. főv. 229, Ált. takaréki 270, Mektár 26,5. Biztosítók: I. Magy. Bizt. 10250, Jég 270. Malmok: Back-malom 110, Borsod-miskolci 170, Concordia 70, I. bpesti gny 157, Gizella 77, Hungária 152, Királymalom 49. Bányák és téglagyárak: Beocsini 1480, Borsodi 215, Szentlőrinci 165, Cement 153, Szászvári 580, Kohó 1400, Istvántégla 57, Kőb. gözt. 210, Drasche 470, Magnezit 3900, Salgó 845, Ujlaki 360, Urikányi 1180. Nyomdák: Athenaeum 290, Franklin 245, Globus 71, Pallas 75. Vasművek és gépgyárak: Coburg 70, Gróf Csáky 38, Gazd. gép 225, Fegyver 1825, Frankl 181, Ganz Dan. 5900, Ganz vill. 2800, Hofherr 205 Láng 215, Magyar acél 560, Rimamurányi 170, Roessemann 99, Schlick 138, Mérleg 25. Különb. vállalatok: Ált. gázizzó 57, Bárdi 24, Bóni 129, Danica 155, Diana 13, Dorogi 35, Délicukor 710, Égisz 9, Gvanjmosó 95, Papir 63, Részvény-

serf. 230, Tomasi szesz 146, Fővárosi sör 52, Mütrágya 295, Juta 240, Karton 128, Klein 13, Keleti 52, Klotild 158, Ligetszan. 34, Cukor 4800, Östermelo 355, Pamut 370, Gummi 338, Vasutiforg. 350, Mezőh. cukor 460, Interexim 49. Faipari vállalatok: Guttmann 1150, Hazai fa 230, Honi fa 15, Szlavónia 122, Nasici 3025, Viktória butor 12, Zentai 245. Közlekedési vállalatok: Adria 1200, Közúti 41, Déliavasut 123, MFTR 520, Nova 170, Államvasut 575.

Moravetz zeneműkereskedés

Timisoara (Temesvár, Románia)

Világvárosi nívójú szakszövet. Bármilyen zeneműre van szükség, kérje egy lepon, gyorsan pontosan és legolcsóbban kapja tőlünk. Jegyzékek ingyen. 989

Párisi

selyem zsebkendők

crep de chineből

már 20 dinárért

kapthatók

Székely és Vujkovic

cégnél 996

Butorok, ebédők, hálók, uriszobák raktáron legolcsóbban Brauchlernál Subotica, Halpiae

PATRIA

szérumtermelő

intézet

Subotica

Telefon 60.

Szállít mindennemű

szérumot

és oltóanyagot.

Díjtalan körmegeállapítás és felvilágosítás.

Ami Önnek kell. — Elsafluid! Ez az igazi háziszser, mely megszünteti fájdalmait! Próbáld! Ár 27 dinár. Feller V. Jenő gyógyszerész, Stubica-Donia, Central 185. sz. (Hrvatska).

HIZASNAL és KÖVÉRSÉGNÉL

a Dr. Hofbauer törv. védett

soványító lapdacsai

tejesen arztalmatlanok és minden diétakényszer nélkül eredményesen vezetnek. Kimerítő értesítések és bizonyítványok ingyen. — KAPHATÓ: Suboticián:

az I. és II. gyógyszerárban. 36

Zagrebban: a Saviour gyógyszerárban 5. Mittelbach-Jelakiceva trg. 2.

Zagrebban: Városi gyógyszerárban, Kamenita ulica 9.

AKI

gondolja, hogy szüksége lesz tavaszi ruhára, úgy február 15-től már megrendelheti heti vagy havi előleges törlesztésre. Nagy választék bel- és külföldi szövetekben.

NÁVAY ISTVÁN

szabó üzletében, Somborski put. 2. sz. Dr. Kiss ügyvéd házában. 6533

„MARIOLA” arckrém a legjobb arcápoló!

NYILTTÉR.**NYILT LEVÉL**

**Hajnal Kálmán és Ozvald József esküdt uraknak
Bajmok.**

Önök ketten a napokban a községi tanács-teremben többek előtt azt állították, hogy én vagyok az oka a Kiss testvérek és Kukity Mihály községi hivatalnokok, valamint két községi rendőr elbocsátásának.

En sok mindent hallok az utóbbi időben rólam beszélni, ami nem igaz, de addig, míg az ilyen hírek a szokásos pletykák jellegével bírnak és ha pláne olyan korlátozott emberektől erednek, akiket az irigység elvakít, nem szoktam az ilyesmire reagálni, mert minden okos ember meg tudja ítélni az ilyen pletykák értékét.

Önök azonban komoly és értelmes embereknek ismerem, akikkel mindig jó viszonyban is voltam, indítatva érzem magamat az ügyet tisztázni, amiért is ezennel felhívom Önöket, hogy a fent idézett állításukat 8 napon belül a Bácsmegeyi Naplóban konkrét adatokkal bizonyítsák be, vagy akár csak azt is, hogy nekem előzőleg tudomásom volt arról, hogy nevezettek el lesznek bocsátva. Amennyiben ezt nem tennék meg, akkor a bíróságnál fogok erre alkalmat nyújtani Önöknek.

Bajmok, 1924. február 8-án.

952

Lazar Bešlić.

25. sz. 1924. I.

Kihirdetés.

A sentai anyakönyvi kerület alulirott anyakönyvvezetője kihirdeti, hogy Sofer Zsigmond Fülöp, ki családi állapotára nézve nőtlen és akinek vallása zsidó, állása (foglalkozása) talmudista. Születési helye és ideje 1902. évi december 9-ike, Paks. Lakóhelye Tét és aki Sofer Jakab Ábrahám és Fridman Irma Mirjam gyermeke. 2. Leichter René, ki családi állapotára nézve hajadon és akinek vallása zsidó, állása (foglalkozása) háztartásbeli. Születési helye és ideje Senta, 1906. évi január 13. Lakóhelye Senta, aki Leichter Mór és Klein Erzsébet gyermeke, egymással házasságot szándékoznak kötni. Felhivatnak mindazok, akiknek a nevezett házasságokra vonatkozó valamely törvényes akadályról vagy a szabad beleegyezést kizáró körülményről tudomásuk van, hogy ezt alulirott anyakönyvvezetőnél közvetlenül, vagy a kifüggesztési hely községi eljárársága, illetve anyakönyvvezetője útján jelentsék be. Ezt a kihirdetést a következő helyeken kell teljesíteni: U. m. Sentán, a Službene Novine, Bačka-Bodroške Županije, a »Zastava«, a »Bácsmegeyi Napló«, a »Sentai Ujság« és egy magyarországi napilapban.

Senta, 1924 január 29-én.

Milivoj Tešić s. k., anyakönyvvezető h.

Br. 592—1924.

Oglas.

Gradnje opštinskog lekarskog stana u Pribičevićevu.

Na dan 8. marta 1924 održaće se u opštinskoj večenici I. ofertalna licitacija za gradenje lečničkog stana u Pribičevićevu.

Predračunska suma je 573.662 din. 95 p. Kaucija u iznosu od 30.000 dinara polaže se na blagajni opštine Pribičevićevo na dan licitacije najdalje do 10 sati u novcu, hartijama shodno čl. 88 zak. o drž. računovodstvu.

Planovi, predračun i uslovi mogu se videti kod opštinskog beležnika u Pribičevićevu svakog radnog dana od 9—12 časova pre podne.

Oferti moraju biti u zapečatenim kofertima snabdoreni sa taksenom markom od 20 dinara i podneseni na dan licitacije najdalje do 10 časova pre podne.

Naknadne ponude i one, koje odstupaju od uslova neće se primati.

Pribičevićevo, 9. februara 1924.

Stanoje Stojanović
beležnik

Peter Džirić
knez

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy özv. Neumann Hugóné üzletét átvettem. Felkérem a hitelezőit, hogy követeléseiket három napon belül jelentsék be, mert a később beérkezett bejelentéseket nem veszem figyelembe.

913

Tisztelettel
Hadnagy Károly
fűszerkereskedő
IV., Duličeva u. 48. sz.

Arverési hirdetés.

6 kat. hold elsőosztályú szántóföld Borsákon eladó az 1924. február hó 25-én Somborban megtartandó önkéntes nyilvános árverésen. A föld a sombori határban fekszik, Mataric szállások szomszédságában. Közel Krnjaja, Csopljja, Szivac, Ft. Szentiván községekhez. Közelebbi felvilágosítást levélileg is ad dr. Nedeljkovic Gy. ügyvéd Novisad, Futoški put 7. 931

Tisztelettel értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy Somborban Kaufmann Emil ur Kraja Djordje ulica 4. szám alatt levő

**kézimunkaüzletét
átvettem s már évek óta fennálló jóhírneke örvendő
női divattermemet**

is ebbe a helyiségbe helyeztem át. Amidőn megköszönöm a n. é. közönség eddigi szives támogatását, kérem, hogy engem ebben az új vállalkozásomban továbbra is támogatni sziveskedjenek. A raktáron lévő összes kézimunkákat a legmélyebben leszállított áron bocsátom a n. é. közönség rendelkezésére.

869

Kiváló tisztelettel
Ehrenfreund Árpád
női divatterme és kézimunka üzlete.

Gyapjusevjot
50 dinár métere.

Gyapju szerzs
65 dinár métere

BRAĆA H. GABAJ

különleges szövet-, selyem- és gyapjúvarnóháza
a „KORONA“-hoz

Knez Mihajlova 33. BEOGRAD Telefon 23—22.

Nagy tétel sevjott 100 cm. széles 50 dinár métere
Nagy tétel sevjott 130 cm. széles 70 din. métere
Nagy tétel gabardine 130 cm. széles 90 din. métere
Nagy tétel szerzs 65 dinár métere.
Nagy tétel hajadere 50 dinár métere.

Mindéz az anyag tiszta gyapju.

Minden vevő érdeke, hogy bevásárlásaival
siessen, míg a készlet tart. 995

NAPONTA FRIS**TEAVAJ**

kapható

KLG.-JA 64 DINÁRÉRT 866

VARSÁNYI ISTVÁN

vaj- és sajtkereskedésében SOMBOR
Galamb ul., Pintinger-féle ház.

Az első „Ruska Mlekara“ cég üzletkörét kibővítette és üzemét teljesen új és modern gépekkel egészítette ki, ennél fogva tejtermékeit ezennel még kitünőbb minőségben és olcsóbb árban bocsájtja a nagyérdemű rendelkezésére.

Különösen vaj legkiválóbb minőségben kapható Vilsonova ul. 20 alatt a postával és a parkkal szemben, Kraja Petra 9 alatti pinchehelyiségben (Vermes-ház). 975

9243

„MAJDAN“

Boška Vujića 21.

Telefon 122.

Ajánl minden mennyiségben vagon- és kocsiszerkezetekben és kicsinyben trbovljei különleges szemet. Kályhafűtésre karvini szemet és osztrai kokszot a legolcsóbb napi áron.

**Superfosfát
műtrágyát**

megbízhatóan elsőrendű minőségben szállít

„ZORKA“

Első Jugoszláv Vegyipar R.-T.
SUBOTICA

Nagy termést csak Superfosfát használatával
lehet elérni.

**WEITZENFELD és TÁRSA
SUBOTICA (BÁCSKA)**

Táviratcim: KENDERIPAR

Iroda: Városi bérpalota

Telep; Sentai put

Alapítva: 1902

Telefon: 190

Moquette-, gobelin- és selyem buter-
huzatok. — Patent roletta rudak.

Ajánl:

lépokrócot,

tűzoltó- és kerti

tömlőket, új liates,

gabonás, gyapju-, toll-, komló-

és szalmazsákokat, matrac- és roletta-

szöveteket jutából és lomból, mindennemű házivásznat, zsineget, kötelet és hevedereket.

Ponyvaeladás és kölcsönzés!**GAZDÁK FIGYELMÉBE!**

Elismert legjobb ásványi

MÜTRAGYA

„Danica Vegyipar R. T.“ vezérképviselőjénél
GOMBOS IMRÉ-nél, SOMBOR
szerezhető be a legjutányosabb áron. 984

Keresek mielőbbi belépésre**Vaskereskedősegédet**

23 éven felülit, alapos tudással, ügyes és önálló munkaadót, szerb-horvát, német és magy nyelvismerettel. Ajánlatok eddigi működés és referenciák megadásával aanti címre küldendők

KUSZLI GYULA VASKERESKEDÉSE

Novisad, Temerinski ulica 8. 784

TÖKEERŐS**TÁRS**

tőkén, esetleg bankgaranciával, jól jövedelmező kémiai- és olajipar bizományi raktár finanszírozásához közreműködéssel is kerestetik. — Levelek „CHEMIKA 1924.“ jellege alatt a kiadóba kéretnek.

UTAZÓT

ki Bácska-Bánátban a fűszer-, festék- és rövidáru kereskedőknél jól be van vezetve, keres jól bevezetett cég. Ajánlatok „AL-LANDÓ“ jellegre a kiadóba kéretnek. 934

Közö február 11-től
hétfőtől—
február 13-ig
szerdáig

II. rész

Stanley Afrikán keresztül
érdekfeszítő amerikai utloiró film 3 részben

FOGLALKOZÁS

Liszt- és gabonaszakma-
heli utazó Boszniában,
Crnogorában és Dalmáci-
ában jól bevezetve, ke-
reskedelmileg képzett, idő-
sebb szakértő keres alkal-
mazást a szakmában mint
utazó, esetleg nagyobb
malomnál vagy hasonló
vállalatnál mint raktár-
nok. Leveleket »Putnik«
feljelle alatt a kiadó to-
vábbít. 902

Vegyvészeti gyár keres
elsőrendű, intelligens irat
utazó-képviselőnek. Sas-
kis szorgalmas, kíméletes
és jómegjelenésű urak,
horvát, német és magyar
nyelvismerettel adják be
ajánlataikat »Reisebeam-
ter — F.G-87« jelige
alatt az Interredam ir-
hoz Zagreb, I-78. Eredeti
bizonyítványok nem küll-
dendők. 992

Divatszalonok,
varrónők figyelmébe!

GÉPHIMZÉST

(tamburir) elfogadok

BECK JENŐ

kötszővő, Pašičeva ul. 8
(Gözfürdő mellett) 887

Hosszabb irodai praxissal
biro fiatalember keres
keres. érettségivel, perfekt
német-magyar levelező,
gépiró, aki esetleg mint
utazó is működne, állást
keres. Megkeresések »Ko-
moly munkatérő« jeligen a
kiadóba kéretnek. 922

Füüdömesteri állást kere-
sek április vagy május el-
sejére. Beszélnek horvát,
magyar és német nyelven.
Félfürdőhöz is értek. Le-
veleket »K. J. 46« jeligére
a kiadóba kérek. 902

Üzleti könyvek

Levélpapírok

Névjegyek

minden kivitelben
legolcsóbban és nagy
választékban kaphatók

Heumann Mór

könyv-, papíraru- és író-
szerkereskedésében Subo-
tica, Jelašičeva ulica 1.

Régi ablakok eladó. Pe-
trogradska ulica 5. Ke-
nyérgyártellenében. 976

Irodába német és szerb
nyelvet tudó gép- és
gyorsírónő felvétetik Me-
djanski drug vas keres-
kedésében, Subotica. 835

Szobalnasz keresek azon-
nali belépésre, aki takar-
itást, felszólalást és ru-
határ rendtartását vál-
lalja. Cim a kiadóban. 951

Elvállalok hengerrovátka-
lást jutányos árérték és pon-
tos kiszolgálás. Ugyan-
olt egy hengerrovátka-
gép eladó. Rakk Elek,
Bačka-Topola. 755

Középkorú, tisztességes
mindenes, magános urnő-
höz felvétetik Cim a ki-
adóban. 904

Két jó csizmamunkás
azonnal felvétetik. Puha-
lák Ferenc Subotica, Sa-
darevičeva ulica 77. 41

Munkásleány felvétetik
parfimeria »Mignone«, Agi-
na ulica 6. 909

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szó 1 dinár, vastagbetűs és címzés
kétzorosra számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din.
Allatkozások az apróhirdetési díj felét fizetik.
Előfizetési díj havonta 45 din., negyedévre 135 din.
Kérdezőkérdezőkhez válaszlevegő mellékelendő.

Gazdász. önálló, akinek
több évi gyakorlata van,
intenzíven művelt mező-
gazdaságban és szőlészet-
ben, a gazdaság minden
ágában jártas, kitűnő bi-
zonyítványokkal állást ke-
res. Ajánlatok »Megbizha-
tó« jeligére kéretnek a ki-
adóba. 769

Prima

tetőcserépet

vagontelepben szállít
Riggyci Téglagyár

Beograd gyárvállalat ke-
res azonnali belépésre
raktárnoki munkában
megbízható, értelmes ír-
fit. Esetleg ismételt. La-
kás a gyárban. Szerb
nyelv tudása megkövetel-
tetik. Levélbeli ajánlatok
vagy személyes jelentkezés
Beograd, Vuka Kara-
dijica 6. Fabrika Asfalta. 953

Ügyes szerb-német levele-
ző tisztviselőnek keres
azonnalra Beogradba egy
gyárvállalat. Levélbeli
vagy személyes ajánlko-
zás Beograd, Vuka Kara-
dijica 6. Fabrika Asfalta. 954

Tanulmány felvétetik Bódy
szabónál. II. Masarikova
ulica 10. (Hosszu.) 860

SALOME MOZI Közkhivánatra
prolongálva.

RETTEGYES IVÁN

Nerót felülmúló verszomjas hajlamu beleg cár korhű
dramája.

Előadások: 5 és 7 órakor. — Helyárak 8 és 12 dinár.

ELŐZETES JELENTÉS.

Febr. 14., 15., 16., 17. »MY BABY« a kis világfenoménál
C. Coggan-nal a főszerepben. Jegyek elővételben már most
kaphatók a mozi nappali pénztáránál.

VÉTEL-ELADÁS

Egy jókarban levő gycer-
mekkocsi utányos áron
eladó. Henrik Ferenc Su-
botica VIII., Valjevska
ulica 41. 874

Sentán eladó egy ház,
231 m, cseres-ozslopok és
többféle tárgyak. Senta,
tanya. Gombosfal. 988

Fodrászület Amerikába
utazás miatt eladó 25.000
dinárért. A vételkor csak
15.000 dinárt kell fizetni. a
többi részletekben. Azon-
nal átvehető. Jávor Lajos
fodrász St.-Bečej, Kralja
Petra ulica 29. 911

Gyümölcsfák kaphatók
nagyban is. Freund szőlő-
telepén, VIII. kör. Bagi
kereskedőnél. 917

SZÓDAVIZET

legkisebb mennyiségben
gyári áron szállít hához
bárkinek »Janna« szik-
vizgyár Subotica. Telefon
532. 919

Hatóságilag engedély-
zálógépet
Subotica, Aleksandra a 6.
emelet. 9037

Ház elköltözés miatt sür-
gösen olcsó áron eladó és
több lakással azonnal át-
vehető. Skotus Viator uli-
ca 57. 862

Egy jóforgalmu borbély-
üzlet eladó. Cim a kiadó-
ban. 897

febr. 11-től
hétfőtől—
február 13-ig
szerdáig

Lifka

Henny Porten felléptével

ŐSI TÖRVÉNY

n gy zsidó dráma 7 főlvonásban.

Eladó vendég Baranya-
ban, vasutállomás mellett
és egy nagyforgalmu gya-
malom közvetlen köz-
szédségében, család okok
miatt. A kocsi több
szobával, konyhával, kert-
tel, vendég szobákkal és
istállóval rendelkezik. —
Az újítet felszereléssel
vagy anélkül azonnal át-
vehető. Érdeklődők for-
dufanak Schmeiszl Jó-
zsefhez Luč, Baranya. 927

Komplett, két vagon tel-
jesítésű gabonatisztítóbe-
rendezés, kitűnő állapot-
ban, egy márnem uj,
21-es hengerek és egy
komplett, 2 colos francia
kőjárat, transzmissziók,
szijkorongok és gabona-
mérlegek más vállalkozás
miatt eladó. Bačpetrov-
seloi gőzmalom. 946

ÜZLETI DOBOZIPAR

Subotica, Sadarevičeva ulica 84.
Telefon 421.

Legújítású és legolcsóbb-
ban készült cukorkák, szappanos,
gyógyszer-, ponde es- és min-
denfajta KARTONDOBOZT. —
Gyors és pontos szállítás!

KÜLÖNFÉLE

Új zongorák megérkeztek.
Angol és bécsi szerkezet-
tel, remek hanggal. Wirth,
Arzte Produktiv, Stigl,
Dör Lira, Laubinger gyárt-
mányok kaphatók. Olcsóbb-
ban, mint bárhol. Részlet-
fizetésre is. Kain hangszere-
sz. városi székház. 7451

Gyárosok, üzemi tulajdono-
sok figyelmébe Subotica
középpontján nagy raktár-
rak, istálló iroda, pince
külön nagy udvarral azon-
nal beadó. Trumbiče-
va ulica 2. 926

Érdekes szövekbátót tisz-
títok. Bathoryné Haram-
batičeva ulica 14. 990

Üzlethelviség kiadó és
azonnal átvehető Zrniski
trgen lejézés nélkül. Bö-
vebbet Peič szikvizgyár.
Telefon 292. 994

Elveszett a Salome-mozi-
ban, 5—7-ig. Hirsch László
névre szóló pénzárca ok-
mányokkal. A becsületes
megtaláló sziveskedjen a
Bácsmegeyi Napló kiadó-
hivatalában jutalom elle-
nében leadni. 974

Vasárnap, 1924 február
3-án, a Lifka-moziánál, el-
vesztett Hojcsics Irma né-
vre szóló értékes igazol-
vány. Kéretik a becsületes
megtaláló, hogy adja be a
kiadóba. 903

A lokomobilgőzkazánlító
és gőzgépközelő. Kazán-
fűtők, gépközélok, gép-
tulajdonosok, mezőgazdák
és vízgazdák részére. 555
kérdés és felelet. 127 áb-
ra. Megrendelhető a Ku-
rir könyvkiadóvállalatnál,
Suboticán. 795

Jó házikoszt kapható,
esetleg teljes ellátással.
Fülöpné Karadžičeva ul. 6.
Bárányköz. 809

Gummbélyegzőt bármely
nyelven készit. Mol-
nár József Subotica, Fran-
kopanska ulica 25. Meg-
rendeléseket a Bácsme-
geyi Napló kiadóhivatala
is elfogad.

Báli rokkokó- és szentrik-
parókák, bajuszok, szaká-
lok kikölcsönzése és prima
vágott hajból fonatok el-
adása. Maszkírozást és
hajmunkát végez Lager
fodrász babaklinika, Pašič-
eva ulica 6. 7626

Nagyban WEISZ S. ÜVEGKERESKEDÉS
SUBOTICA, ALEKSANDROVA ULICA 7. SZ.

Az összes raktáron lévő LUKSZUS-CIKKEK, amíg a készlet
tart, 10—20%-kal leszállított áron le lehet elárusítva, u. m.:
ROSENTHAL, ÉTKEZŐ, KÁVÉS-, TEÁS-, MOCCA KÉSZLE-
TEK, SZAMOVÁROK, CHINA EZÜST TÁRGYAK — STB.

Kicsinyben

Jegygyűrűk

és menyasszonyi
ajándékok a legolcsóbban
kaphatók

ÁDÁM

Értékesítő Subotica
Rudics ulica 6.

Tört aranyért a legtöbbet
fizetnek. 9438

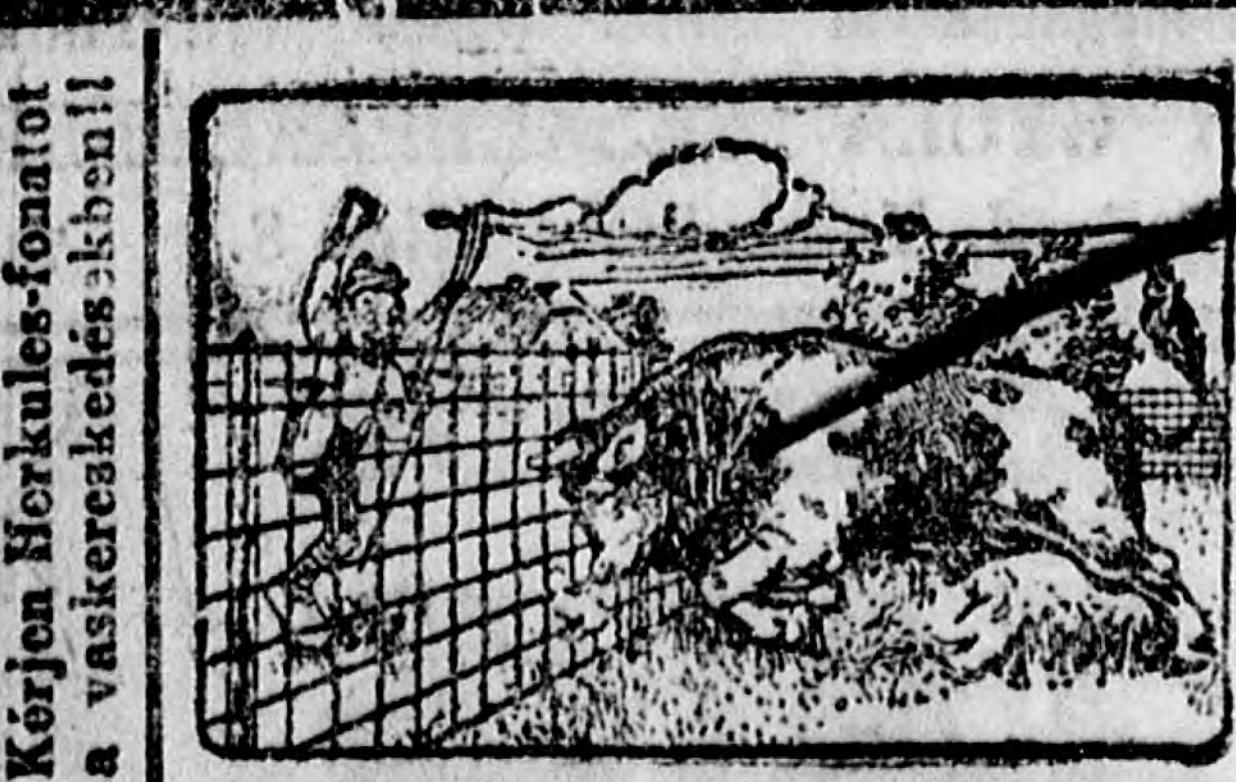
Gyakorlott FŐMOLNÁRT
és tapasztalt

keresünk ujonnan épült 3-4 szobas
modern malomhoz rögtöni belépésre.
Cim: Nikolaus Ivanitza, Nikolinca (Bánát). 979

Felhívás! Gazdák érdeke, hogy

MŰTRÁGYA

szükségletüket a
Bácskai Mezőgazdák Szövetkezeténél
Sombor — vegyék meg, ahol a legolcsóbb
áron a legjobb minőségű műtrágyát kapják

A szabad **Herkules drótkerítés**
a legjobb, legolcsóbb és
legszebb kerítés.
Egyedüli gyártója Jugoszláviában:
Krammer Testvérek, Novisad
sodronyár- és vasszerkeret-gyár
Legnagyobb és legjobb gyár-
e szakban a belföldön

Vas- és fémöntvényeket

gyárt, nikkelez
és galvanizál:
KRAUSZ
VELIKI-BECSKEREK,
a törvényszéki palota mellett.
TELEFON SZÁM 329. 760

LIFKA MOZI HENNY PORTEN LEGSZEBB, LEGNAGYOBB FILMJE
AZ ŐSI TÖRVÉNY
február 11—13, hétfőtől—szerdáig DRÁMA 7 FÖLVONÁSBAN.

A szerkesztésért teletős dr. FENYVES FERENC - Nyomatott a kiadótulajdonos Minerva (ezelőtt Bácsmegeyi Napló) Nyomda és Lapkiadó R.-T. központjában Suboticán